

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему: «Обґрунтування перспектив розвитку кондитерської підгалузі
харчової галузі промисловості України на макрорівні»

Виконавець:

Студент ФЕУП

Дубенчук Микола Сергійович

Науковий керівник:

д.е.н., доцент

Янковий Володимир Олександрович

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Особливістю кондитерського ринку є досить високий рівень популярності виробів, які пропонуються споживачам. Тому аналіз тенденцій даного ринку відображає у взаємозв'язку процеси ціннісних трансформацій як серед виробників, так і споживачів продукції.

Нестабільність економічної ситуації на ринках, що охопила також кондитерське виробництво, засвідчила необхідність переосмислення ставлення до продукції, яку пропонують різні компанії. Альтернативою убезпечення діяльності фірм від таких негативних впливів є створення продукції, яка зможе, завдяки своєму ціннісному наповненню, вистояти в ситуації порушення фінансової-економічної стабільності.

Важливо визначити цінності, які є найбільш важливими для споживачів і якими вони керуються, здійснюючи вибір на користь виробу тієї чи іншої компанії. Зважаючи на це, компанії мають відповідним чином провести адекватні зміни в межах своїх операційних систем для налагодження ефективного потоку зі створення цінностей.

При цьому важливо забезпечити досягнення синергії від злагодженої роботи всіх ланок ланцюга створення цінностей. Тобто у взаємодії вони мають забезпечити більш ефективне створення цінностей, ніж за умови поєднання окремого набору цінностей, який кожен з учасників економічної системи може запропонувати.

Питання розвитку кондитерської галузі України постійно досліджували в своїх працях вітчизняні й зарубіжні науковці, такі як О. М. Васильченко, А. А. Воробйов, М.А. Волошина, Н. В. Коваль, В. І. Дробот, А.А. Корнійчук, Н.І. Костецька, Н.В. Навольська, М.І. Прокіп. Сферою досліджень даних авторів є стан діяльності кондитерських підприємств України та перспективи розвитку.

Водночас у сучасній науковій літературі відсутній комплексний підхід до вирішення проблем кондитерської галузі, удосконалення політики державного її регулювання, інтенсифікації розвитку кондитерських підприємств. Також, потрібно зазначити, що на сьогоднішній день ще недостатньо розкриті питання ефективності функціонування кондитерських підприємств на регіональному рівні та напрями підвищення ефективності виробництва кондитерських виробів у нових умовах господарювання. Важливість подолання економічної кризи на підприємствах кондитерської промисловості потребує розроблення комплексного підходу до її проблем й надає підстави стверджувати про необхідність проведення постійного моніторингу й аналізу діяльності підприємств досліджуваної галузі.

Метою проведення теоретичного та практичного дослідження кон'юнктури ринку кондитерських виробів в Україні.

Завдання дослідження:

- 1) визначити сутність та особливості дослідження кон'юнктури;
- 2) розглянути методичні підходи щодо аналізу кон'юнктури ринку;
- 3) охарактеризувати основні методи прогнозування кон'юнктури ринку;
- 4) описати специфіку кондитерської галузі;
- 5) проаналізувати стан кондитерської галузі України;
- 6) виявити ключові проблеми кондитерської галузі України;

7) провести прогнозування розвитку кондитерської галузі України.

Об'єктом дослідження процеси формування та розвитку українського ринку кондитерських виробів.

Предметом дослідження є аналіз і прогнозування кон'юнктури ринку кондитерських виробів в Україні.

Методами дослідження були обрані наступні: діалектичний – для виявлення стану об'єктів в процесі їх життєдіяльності на досліджуваному ринку; аналіз - для деталізації та розділення об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; синтез для узагальнення розрізнених аспектів методики формування показників; порівняння для зіставлення даних галузі у динаміці; табличний (графічний) – для наочного відображення результатів дослідження.

Інформаційна база дослідження була сформована на основі нормативно-законодавчих актів, статистичних матеріалів, розробок вітчизняних та закордонних наукових організацій і вчених, а також результатів власних досліджень.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 75 сторінок. Основний зміст викладено на 71 сторінці. Робота містить 1 таблиць, 9 рисунків.

Публікації. Результати дослідження були опубліковані у «Науковому студентському віснику» факультету економіки та управління підприємництвом на тему «Аналіз стану кондитерської галузі України».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти дослідження кон'юнктури ринку**» розглянуто сутність та особливості дослідження кон'юнктури; методичні підходи щодо аналізу кон'юнктури ринку; основні методи прогнозування кон'юнктури ринку.

У другому розділі «**Дослідження кон'юнктури кондитерської підгалузі харчової галузі промисловості України**» виявлено специфіку кондитерської галузі України; проведено аналіз сучасного стану кондитерської галузі України.

У третьому розділі «**Перспективи розвитку кондитерської підгалузі харчової галузі промисловості України на макрорівні**» визначено ключові проблеми кондитерської галузі України; зроблено прогноз стану ринку кондитерських виробів України; наведено перспективи розвитку кондитерської галузі України.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити такі висновки, основні з яких такі.

1. Кон'юнктура ринку – це існуюча на ринку економічна ситуація, яку характеризують співвідношення між попитом та пропозицією, рівень та динаміка цін, товарних запасів та інші показники. Включення поняття товарних запасів до визначення сутності кон'юнктури ринку є правомірним, оскільки вони впливають на пропозицію і попит товарів.

2. Характерними рисами кон'юнктури є мінливість, мінливість і часті коливання, суперечливість, нерівномірність, єдність протилежностей (незважаючи на суперечливість). Постійно діючі фактори кон'юнктури – науково-технічний прогрес, вплив монополій, втручання держави, інфляція, сезонність і ін. Непостійні (стихійні) фактори кон'юнктури: соціальні конфлікти, стихійні лиха, політичні кризи й ін.

3. Кон'юнктурні дослідження – це цілеспрямований безперервний збір, аналіз та оброблення інформації про стан економіки, товарного ринку, аналіз і виявлення особливостей та тенденцій їх розвитку, прогнозування основних параметрів і розроблення можливих альтернатив для прийняття рішень. Метою аналізу економічної кон'юнктури є виявлення тенденції економічних показників і з'ясування причин змін на ринку. Після встановлення основних тенденцій виробництва аналізується вплив на ринок основних кон'юнктуротворних чинників. Оцінюються циклічні чинники з урахуванням даних про загальногосподарську кон'юнктуру.

4. Прогнозування – це науково обґрунтоване передбачення ймовірного стану економічної системи та відповідних показників цієї системи в майбутньому на основі вивчення причинно-наслідкових зв'язків, тенденцій й закономірностей. Основна мета прогнозу – визначити тенденції факторів, які впливають на кон'юнктуру ринку. Їх ймовірність повинна бути достатньо високою.

5. Кондитерське виробництво – одна з найбільш привабливих для інвесторів галузей харчової промисловості України. Основним напрямком розвитку цієї галузі є необхідність значного зростання якості, біологічної цінності і смакових переваг продуктів харчування, а також покращення їх асортименту. Кондитерські вироби – харчові продукти високої калорійності та засвоюваності, мають приємний смак, тонкий аромат, привабливий зовнішній вигляд.

6. На сьогоднішній день кондитерський ринок України є висококонкурентним та насиченим. Більшу частину продукції виробляють та реалізують 5-10 кондитерських компаній. В наступні декілька років рівень концентрації українського кондитерського ринку підвищуватиметься, оскільки головною передумовою розвитку галузі є удосконалення виробництва, що потребує значних капітальних інвестицій, які є непосильними для дрібних кондитерських виробників.

7. На сьогоднішній день кондитерський ринок України є висококонкурентним та насиченим. Більшу частину продукції виробляють та реалізують 5-10 кондитерських компаній. В наступні декілька років рівень концентрації українського кондитерського ринку підвищуватиметься, оскільки головною передумовою розвитку галузі є удосконалення виробництва, що потребує значних капітальних інвестицій, які є непосильними для дрібних кондитерських виробників.

8. Основними проблемами розвитку досліджуваної індустрії є девальвація гривні та обмежена інвестиційна діяльність; зниження попиту на кондитерські товари; закриття головного ринку збуту; ускладнення експорту; зростання вартості сировини; ескалація напруги в міжнародному політичному середовищі; загострення конкуренції, внаслідок встановлення зони вільної торгівлі між ЄС та Україною; зростання боргового навантаження окремих виробників через скорочення прибутків й залежність від імпоротної сировини. Відновлення втрачених позицій вітчизняних виробників на внутрішньому і зовнішньому ринках можливе передусім шляхом

активного інвестування галузі, розширення асортименту «корисних» солодошів, розроблення креативної упаковки та удосконалення й модернізації виробництва.

9. Прогнозування було проведено за допомогою кореляційно-регресійного аналізу. Розрахунок точкового прогнозу обсягу виробництва продукції на базі тренду лінійного типу показав, що цей показник у 2022 році буде складати 662142,4 кг. Прогнозне значення обсягу виробництва, отримане за допомогою кореляційно-регресійної моделі, на 2022 рік складає 678871 кг. Тобто усі побудовані прогнози показують дуже близькі та однонаправлені результати, що свідчить про їх достатню точність та адекватність.

АНОТАЦІЯ

Дубенчук Микола Сергійович, «Обґрунтування перспектив розвитку кондитерської підгалузі харчової галузі промисловості України на макрорівні».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності: «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою професійного спрямування «Економіка, планування та управління бізнесом». – Одеський національний економічний університет. – м. Одеса, 2021 рік

Розглянуто сутність та особливості дослідження кон'юнктури; методичні підходи щодо аналізу кон'юнктури ринку; основні методи прогнозування кон'юнктури ринку.

Виявлено специфіку кондитерської галузі України; проведено аналіз сучасного стану кондитерської галузі України.

Визначено ключові проблеми кондитерської галузі України; зроблено прогноз стану ринку кондитерських виробів України; наведено перспективи розвитку кондитерської галузі України.

Ключові слова: кон'юнктура ринку, прогнозування, кондитерська галузь, трендові моделі, кореляційно-регресійний аналіз

ANNOTATION

Dubenchuk Mykola, "Justifications of prospects of development of confectionery sub-branch of food industry of Ukraine at macro level".

Thesis for Master degree in specialty "Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges" in the educational program "Economics, Planning and Business Management". – Odessa National Economic University. – Odessa, 2021

The essence and features of market research are considered; methodical approaches to the analysis of market conditions; basic methods of forecasting market conditions.

The specifics of the confectionery industry of Ukraine are revealed; an analysis of the current state of the confectionery industry in Ukraine.

The key problems of the confectionery industry in Ukraine have been identified; the forecast of a condition of the market of confectionery of Ukraine is made; the prospects of development of the confectionery industry of Ukraine are given.

Keywords: market conditions, forecasting, confectionery industry, trend models, correlation-regression analysis